

עפ"ת 16637/05/18 - מנשה ששון נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 16637-05-18 ששון נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:
בפני כבוד השופט ערן קוטון
מערער מנשה ששון
נגד מדינת ישראל
משיבה
פסק דין

1. לפניי ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (להלן: "בית משפט קמא") שניתן בגדרי תת"ע 4055-01-18.

כתב האישום

2. לפניי בית משפט קמא הונח כתב אישום בו יוחסה למערער עבירה של אי ציות לתמרור 302 (תמרור - "עצור"), (להלן גם: "התמרור").

על פי כתב האישום, בתאריך 3.4.17, בשעה 17:10, בשדרות ההסתדרות בחיפה, בסמוך לבנין 88, נהג המערער ברכב פרטי ולא ציית לתמרור המוצב במקום, בכך שלא עצר את רכבו לפני כניסתו לדרך החוצה, בניגוד לתקנה 22(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961, שעניינה ציות לתמרורים.

ההליך בבית משפט קמא

3. המערער כפר במיוחס לו ולפיקח התקיים בבית משפט קמא הליך הוכחות.

בהליך ההוכחות העיד מטעם המשיבה השוטר שערך את הודעת תשלום הקנס שניתנה למערער (להלן: "השוטר"). מטעם ההגנה העידו המערער ובת זוגו. כן הוגשו מוצגים ובהם הודעת תשלום הקנס המהווה כתב אישום, תמונות זירת ההתרחשות, לרבות בתקליטור, ומסמך מסוכנות השכרת רכב (להלן: "הסוכנות").

4. על פי הודעת תשלום הקנס שערך השוטר, ראה השוטר את המערער נוהג ברכב לבדו בשדרות ההסתדרות מדרום לצפון. השוטר עמד "סטטי", מחוץ לניידת בשדרות ההסתדרות 90, מצד ימין, עם הפנים למקום העבירה. השוטר הבחין במערער מגיע בנסיעה רציפה ללא כל עצירה ולא מציית לתמרור עצור המוצג בכיוון נסיעתו משני צדי הכביש. התמרור נבדק טרם האכיפה ונראה ברור ובולט לעין. בנוסף מסומן על פני הכביש קו עצירה ברור לעין. עוד על פי הודעת תשלום הקנס, רכבו של המערער היה בודד בכיוון נסיעתו, השוטר עצר אותו תוך שמירת קשר עין רציף ושדה ראייה תקין. הראות הייתה

טובה, מזג האוויר נאה, והוסברה למערער מהות העבירה.

בהודעת תשלום הקנס נרשמו דברי המערער כדלקמן -

"אני הרגע יצאתי מסוכנות השכרה אני עצרתי, אתה בטוח שלא עצרתי, בבקשה תוותר לי יש שיקול דעת, תראה מאיפה אני, אני אצלם את המקום. אני לפי זכרוני עצרתי. אני חושב שאתה עושה טעות".

5. השוטר העיד בבית משפט קמא ונחקר בידי המערער. בהמשך כאמור העידו המערער וזוגתו.

המערער העיד כי היה בסוכנות, אך קודם לכן הוריד את זוגתו מן הרכב. הוא הבחין בשוטר והיה מודע לנוכחותו. כשיצא לאסוף את בת זוגו ופנה ימינה, עצר אותו השוטר במהלך הפנייה. לדבריו הוא עצר את הרכב בסמוך לתמרור 301 (תמרור - "מתן זכות קדימה"), (להלן גם: "התמרור האחר") ואפשר לרכבים לעבור. התמרור האחר ניצב על אותו עמוד חשמל עליו ניצב גם תמרור 302. אשר לדברים שנרשמו מפיו על ידי השוטר, אמר: "אמרתי לו שיש לי שיקול דעת, המילה "תוותר לי" כפי שאמרתי לשוטר, הוא אסף כמה דברים שאמרתי, אסף משפטים ארוכים וחילץ מהם מילים אותן כתב בדו"ח". כן הוברר שבתמונות שצילם המערער לא ניתן להבחין בחניון ממנו יצא לטענתו בעודו נוהג ברכב.

במהלך עדותו של המערער הפנה בית משפט קמא את הצדדים לכך שהחניון הצמוד למקום התמרורים הוא חניון של סוכנות רכב שונה מזו אליה התייחס המערער.

פסק דינו של בית משפט קמא

6. בהכרעת דין מפורטת ומנומקת החליט בית משפט קמא להרשיע את המערער במיוחס לו.

7. בית משפט קמא מצא את עדות השוטר מהימנה בהיותה ברורה ורהוטה, הגם שטעה באשר לקיומו של תמרור נוסף. נקבע שאין בכך כדי לשנות את עיקרי עדותו של השוטר, לרבות העובדה כי המערער לא עצר בקו העצירה בכלל והגיע ממרחק רב יותר מזה שלטענתו גמע עד לשלב עצירתו על ידי השוטר.

בית משפט קמא מצא תמיכות לדברי השוטר. כך בדברי המערער שנרשמו בהודעת תשלום הקנס, כך בעדותו של המערער בבית המשפט בה לא טען כי עצר בסמוך לתמרור שכן לא היה בטוח בכך, כך בדברי השוטר לפיהם ניתן היה לראות בבירור את ביצוע העבירה, כך עת לא הוצגו ראיות לסתור גרסה זו של השוטר. בית משפט קמא אף ראה תמיכה במרחק בו נמצאת סוכנות הרכבים בה שהה המערער לטענתו, ובכך שלא הוצגה ראיה כלשהי לגבי מיקום החניון של אותה סוכנות ביחס לתמרור שבמחלוקת. אף עדותה של בת זוגו של המערער לא סייעה לו שכן היא הבהירה שלא הבחינה בשלבים העיקריים והרלוונטיים של האירוע, היינו ביציאת המערער מחניון הסוכנות האמורה ובעצירתו בפועל בסמוך לתמרור.

8. לעומת מהימנות גרסתו של השוטר, מצא בית משפט קמא את עדותו של המערער מבולבלת, בין היתר

נוכח העובדה שלא ידע להעיד על חלק מן הדברים במידת הוודאות הנדרשת. המערער לא היה משוכנע כי עצר בסמוך לתמרור. המערער לא הצליח להסביר או להציג ראיות לפיהן היציאה המדוברת מהחניון בו טען ששהה קודם לכן, היא אכן היציאה מהחניון של סוכנות הרכב בה ביקר. להתרשמות בית משפט קמא, לא ניתן לסמוך על גרסת המערער ולקבוע לאורה ממצאים. אין בה לפגוע בטענת המשיבה לפיה לא עצר בסמוך לתמרור ולא הגיע מן החניון הסמוך לתמרור האחר.

9. בית משפט קמא קבע כי המשיבה הוכיחה מעבר לכל ספק כי המערער לא עצר בסמוך לתמרור לאחר שהגיע בנסיעה רצופה, ודחה את טענת המערער לפיה יצא מחניון סמוך לתמרור האחר שהיה במקום.

מעבר לדרוש, ציין בית משפט קמא שגם אם היה מקבל את גרסת המערער לא היה מקום לזכותו, שכן התמרור האחר אשר לטענתו האט בסמוך אליו ממוקם ביציאה מהחניון. הוא נועד לחייב נהגים היוצאים מחניון זה לתת זכות קדימה לנהגים הנוסעים בכביש השירות. לעומת זאת, תמרורי ה"עצור" נועדו לחייב עצירה בקצה כביש השירות ולהורות לנהגים לתת זכות קדימה לכלי הרכב המגיעים משדרות ההסתדרות.

המערער לא הוכיח ואף לא טען כי בעת יציאתו מהחניון לא ניתן היה להבחין בתמרורי ה"עצור" ולכן היה עליו לכבדם ולעצור פעם נוספת לאחר יציאתו מהחניון אל כביש השירות. משכשל המערער במילוי חובתו זו, עבר את העבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

10. אשר לעונש, תוך שקילת טיעוני הצדדים, עברו התעבורתי של המערער, מהות העבירה וברירת הקנס שלצידה, נקבע כי המערער ישלם קנס בסך 350 ₪ תוך 90 יום.

הערעור

11. המערער ממאן להשלים עם הכרעת דינו של בית משפט קמא.

12. בהודעת הערעור המפורטת הצביע המערער על מספר סוגיות אשר בגינן ביקש מערכאת הערעור לזכותו. המערער טען כי התמרורים לא היו תקינים בעוד תמרור "עצור" ותמרור "תן זכות קדימה" הוצמדו לעמוד אחד כך שאינם ברורים, מדויקים ומוצגים כחוק. לטענתו על הרשות להימנע מלשים מכשול בפני אזרח תמים שאיננו מצויד בעו"ד או בפרשן צמוד לצדו.

כן הצביע המערער על דברי השוטר בעדותו בבית המשפט, לפיהם הוא אינו מבצע פעולות אכיפה במקום ביצוע העבירה כיום. אף בית משפט קמא התייחס לטענתו של השוטר בהקשר לשני התמרורים.

לטענת המערער, אם כיום לא מתבצעות פעולות אכיפה במקום האירוע, כי אז לא היתה הצדקה להעמידו לדין. הוא לא אמור להיות מופלה לרעה ביחס לאנשים אחרים.

עוד לטענת המערער, קביעתו של בית משפט קמא לפיה הוא כלל לא יצא מסוכנות הרכב בה טען ששהה עובר

לאירוע, מבוססת על סברה שהעלה השוטר ולא על עובדה מוכחת. השוטר הסיק מסקנה ולא העיד על עובדה שקלט בחושיו. כן הפנה המערער לגרסת בת זוגו ששהתה בחברתו זמן קצר בטרם פגש את השוטר.

לגישת המערער נסיעתו לא היתה רצופה והוא הגיע אל התמרורים הבלתי תקינים והבלתי חוקיים מכיוון החניון.

13. בדיון חזר המערער על טענותיו שבהודעת הערעור והפנה לראיות שהגיש לבית משפט קמא.

לטענתו הציג די ראיות התומכות בגרסתו אשר היה על בית משפט קמא לקבל. אשר לקביעת בית משפט קמא לפיה גם אם גרסתו הייתה מתקבלת הרי היה מקום להרשיעו, טען המערער שכלל לא ניתן להבחין בתמרורי ה"עצור" מכיוון נסיעתו. עוד טען שעצר בסמוך לקו העצירה אך השוטר לא יכול היה לראות זאת ממקום עמידתו.

14. המשיבה ביקשה לדחות את הערעור שכן הכרעת דינו של בית משפט קמא מבוססת בראש ובראשונה על ממצאי מהימנות הן ביחס לשוטר והן ביחס למערער. בנוסף לכך, קבע בית משפט קמא כי המערער לא הצליח לבסס את טענותיו לפיהן יצא מחניון הסוכנות וגרסתו השתנתה מעת לעת. המערער לא סיפק מיקום מדויק בדבר החניון ממנו לטענתו יצא. אף בהודעת תשלום הקנס לא מסר פרט זה.

עוד טענה המשיבה כי דברי השוטר אינם מהווים עדות סברה אלא עדות בדבר מה שראו עיניו. השוטר הסביר שאם היה רואה את רכבו של המערער יוצא מן החניון ולא מגיע ממקום מרוחק יותר היה כותב זאת. זהו הסבר לאופן התנהלותו של השוטר ולסיבה בגינה לא נרשם בהודעת תשלום הקנס שרכבו של המערער יצא מאותו חניון נטען. בנסיבות אלה, רשאי היה בית משפט קמא להתבסס על דבריו של השוטר גם בהקשר זה. נטען כי גם אם היה בית משפט קמא מאמץ את גרסת המערער היה מקום להרשיע את המערער בביצוע העבירה שיוחסה לו בהודעת תשלום הקנס.

דיון והכרעה

15. בחנתי את הנתונים שלפניי, עיינתי בפרוטוקול הדיון ובהכרעת דינו של בית משפט קמא, ושקלתי את טיעוני הצדדים.

16. בערעורו על הכרעת הדין מבקש המערער לחלוק בעיקר על ממצאים עובדתיים שנקבעו בידי בית משפט קמא על יסוד ממצאי מהימנות. הלכה עמנו לפיה בית משפט של ערעור לא יטה להתערב בממצאי עובדה וממצאי מהימנות שנקבעו על ידי בית המשפט הדיוני. הטעם לכך נעוץ בעובדה שלערכאה הדיונית יתרון ממשי באשר היא שומעת את המעורבים השונים ומתרשמת מכולם באופן בלתי אמצעי.

די להזכיר לעניין זה את האמור בע"פ 4327/12 פלוני נ' מדינת ישראל (5.6.13) -

"הלכה מושרשת היא כי לא בנקל יתערב בית משפט של ערעור בקביעות מהימנות וממצאים

עובדתיים של בית משפט קמא. הנחת המוצא היא כי ערכאת הערעור, חסרה את הכלים להתרשם באופן בלתי אמצעי מהעדויות שנשמעו בפני הערכאה הדיונית, ומסקנותיה מתבססות, ככלל, אך על החומר הכתוב המונח לפניה (ראו, מבין רבים אחרים, ע"פ 6908/10 דוד נ' מדינת ישראל (2.1.2013); ע"פ 2661/12 פלוני נ' מדינת ישראל (19.11.2012); ע"פ 12/60 עמר נ' מדינת ישראל (7.11.2012))."

להלכה זו מספר חריגים בהם הרציונל העומד בבסיס ההלכה נחלש או כלל אינו מתקיים (להרחבה, ראו: גבריאל הלוי, **תורת דיני הראיות** (כרך ד, 2013) בעמ' 806-819; גבריאל הלוי, **תורת הדין הפלילי** (כרך ד, 2011) בעמ' 92-104; עמנואל גרוס, "חקר האמת והביקורת השיפוטית - התערבות של ערכאת ערעור בממצאי עובדה: עיון נוסף", **ספר גבריאל בך** (בעריכת דוד האן, דנה כהן-לקח ומיכאל בך, 2011) 225).

17. בעניינו טען המערער מספר טענות, אלא שלא התייחס לכך שהכרעת הדין התבססה ראשית לכל על קביעת ממצאי עובדה המבוססים על מהימנות גרסת השוטר ודחיית גרסתו שלו שלא הותירה בבית משפט קמא רושם מהימן דיו. המערער חזר וטען כי יצא בנהיגה ברכבו מחניון סמוך, אלא שטענה הזו לא התקבלה בבית משפט קמא נוכח העובדה שהמערער לא יכול היה להצביע במפורש על מיקום החניון ממנו יצא, ולא ניתן היה לאמוד את המרחק בין אותו חניון למקום העצירה המחויב על פי התמרוור. בית משפט קמא קיבל כמהימנה את עדות השוטר לפיה רכבו של המערער לא הגיע מחניון סמוך למקום התמרוור, אלא ממרחק רב יותר. לא ראיתי הצדקה או נימוק להתערב בקביעתו של בית משפט קמא המבוססת על התרשמות בלתי אמצעית מכל המעורבים באירוע ועל הגיונם של דברים.

18. אם כן, נדבר מהותי בהכרעת דינו של בית משפט קמא מבוסס על התרשמותו הבלתי אמצעית מן המערער, וליתר דיוק מהבלבול בדבריו השונים, בניגוד להתרשמות ממהימנות השוטר. בהקשר זה לא ניתן לומר כי עניינו של המערער נימנה על המקרים החריגים המצדיקים התערבות ערכאת הערעור בממצאי עובדה ומהימנות. אף אין במסמך שהציג המערער לפיו שהה בסוכנות קודם לביצוע העבירה, כדי להצדיק התערבות שכזו. זאת שכן לא הוכח כאמור היכן ממוקם חניון אותה סוכנות וכיצד מתבצעת היציאה הימנו. בית משפט קמא התרשם מן העדים באופן בלתי אמצעי, ניתח את העדויות ועימת אותן עם יתר הראיות שבאו לפניו. לסופו של יום הגיע בית משפט קמא למסקנה מבוססת ומעוגנת היטב. מסקנתו מיוסדת, בין היתר, גם על ראשית הודיה שנרשמה מפיו של המערער בהודעת תשלום הקנס.

אף מקובלת עלי קביעתו של בית משפט קמא לפיה גם אם היה מקבל את גרסת המערער עדיין היה מקום להרשיעו בביצוע העבירה שיוחסה לו. זאת שכן המערער לא טען כי עצר בסמוך לתמרוור ובדבריו לשוטר ניתן כאמור למצוא אף ראשית הודיה.

19. כן ראוי לציין כי דברי השוטר לפיהם אם היה מבחין ברכבו של המערער יוצא מחניון הסוכנות היה רושם זאת, אינם בבחינת עדות סברה. עסקינן בהסבר על אופן פעילותו של השוטר אשר תכליתו היא לסתור טענה לפיה התרחיש שהוצג לפניו אכן קרה. בית משפט קמא רשאי היה אפוא להסתמך על דברי השוטר בכללותם.

20. המערער לא טען דבר ביחס לעונש שהוטל עליו ויש לשער כי אינו סבור שמדובר בעונש חמור המצדיק התערבות ערכאת הערעור.

21. לסיכום אציין כי איני סבור שנפל פגם בפסק דינו של בית משפט קמא ואין מקום להתערב בו. משאלו פני הדברים אין בידי להיעתר לערעור.

הצדדים הסכימו כי פסק הדין יינתן בהעדרם.

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים ותוודא קבלתו.

למערער יש לשלוח את פסק הדין גם באמצעות פקס אשר מספרו בפרוטוקול הדיון.

ניתן היום, כ"א סיוון תשע"ח, 04 יוני 2018, בהעדר הצדדים.